

TRÁCH NHIỆM CỦA CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN TRONG TỰ PHÒNG, CHỐNG SUY THOÁI VỀ TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ, ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG - TỪ THỰC TIỄN TỈNH BÀ RỊA - VŨNG TÀU (NAY LÀ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH)^(*)

TRẦN THỊ HUYỀN CHANG ^(**)
TRẦN THỊ THU HÀ ^(***)

Ngày nhận bài: 06/10/2025 Ngày thẩm định: 13/10/2025 Ngày duyệt đăng: 24/11/2025

Tóm tắt: Bài viết tập trung làm rõ thực trạng thực hiện trách nhiệm tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (nay là Thành phố Hồ Chí Minh), từ đó đề xuất các giải pháp nhằm thực hiện tốt trách nhiệm tự phòng, chống suy thoái cho cán bộ, đảng viên trong tình hình mới.

Từ khóa: cán bộ, đảng viên; Thành phố Hồ Chí Minh; tự phòng, chống suy thoái

1. Đặt vấn đề
Suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong đội ngũ cán bộ, đảng viên là một trong những nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa. Phòng, chống suy thoái là trách nhiệm của toàn Đảng, trước hết là mỗi cán bộ, đảng viên. Do đó, thực hiện tốt trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, góp phần xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Đối với tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (nay là Thành phố Hồ Chí Minh), trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống là một trong điều kiện bảo đảm cho sự trong sạch, vững mạnh của Đảng bộ Thành phố, nhất là trong bối cảnh sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị hiện nay. Trong bối cảnh mới với những biến động nhanh của tình hình thế giới, sự tác động đa chiều của kinh tế thị trường, quá trình đô thị hóa và hội nhập quốc tế, nguy cơ suy thoái càng trở nên phức tạp, tinh vi, khó nhận diện hơn. Thách thức đó càng đặt ra rõ nét trong bối cảnh sắp xếp tổ chức bộ máy, tinh gọn hệ thống chính trị và nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan, đơn vị. Trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong tự phòng, chống suy thoái là điều kiện tiên quyết để xây dựng đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu mới của Thành phố Hồ Chí Minh sau khi sáp nhập. Từ thực tiễn thực hiện nhiệm vụ ở địa

^(*) Bài viết trong khuôn khổ đề tài khoa học và công nghệ cấp tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu năm 2024: “Phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên ở tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu giai đoạn hiện nay” do ThS. Đàm Xuân Tùng làm chủ nhiệm

^(**) ThS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

^(***) ThS, Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh

phương thời gian qua có thể thấy, đội ngũ cán bộ, đảng viên đã có nhiều chuyển biến tích cực, nhưng bên cạnh đó vẫn còn những biểu hiện suy giảm ý chí, thiếu gương mẫu, chưa thật sự nghiêm chỉnh trong rèn luyện, dẫn đến nguy cơ suy thoái nếu không được khắc phục kịp thời.

Vì vậy, yêu cầu tăng cường trách nhiệm của mỗi cán bộ, đảng viên trong tự phòng, chống suy thoái không chỉ là nhiệm vụ thường xuyên, mà còn là đòi hỏi cấp thiết nhằm bảo đảm sự trong sạch, vững mạnh của Đảng. Từ thực tiễn việc thực hiện trách nhiệm trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên ở tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (nay là Thành phố Hồ Chí Minh) thời gian qua, bài viết đề xuất những giải pháp để thực hiện tốt trách nhiệm của cán bộ, đảng viên ở Thành phố Hồ Chí Minh sau sáp nhập trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống.

2. Thực trạng trách nhiệm của cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (nay là Thành phố Hồ Chí Minh) trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống

Trên cơ sở quán triệt các quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước và căn cứ vào tình hình thực tế ở địa phương, những năm qua, đặc biệt là từ đầu nhiệm kỳ, Tỉnh ủy Bà Rịa - Vũng Tàu (nay là Thành phố Hồ Chí Minh) đã nghiêm túc lãnh đạo, chỉ đạo và ban hành đồng bộ các văn bản chỉ đạo khác nhau nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, như Quy định số 30-QĐ/TU ngày 18/01/2019 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh “về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh”; Kế hoạch số 36-KH/TU ngày 21/8/2016 “về triển khai thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị”; Kế hoạch số 100-KH/TU ngày 22/01/2022 “về thực hiện Kết luận số

21-KL/TW; Công văn số 2473-CV/TU ngày 24/3/2014 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy “về đẩy mạnh xây dựng chuẩn mực đạo đức theo Quy định số 144-QĐ/TW”,... Qua đó, cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu thực hiện tốt trách nhiệm trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, thể hiện cụ thể qua những nội dung sau:

Thứ nhất, đa số cán bộ, đảng viên thực hiện tốt trách nhiệm trong việc nắm vững quy chế, quy định của Đảng, Nhà nước về tự phòng, chống suy thoái

Những năm gần đây, đa số cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã thể hiện tinh thần trách nhiệm chính trị cao trong việc nắm vững, thực hiện nghiêm túc các quy chế, quy định của Đảng và Nhà nước về phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Theo kết quả khảo sát năm 2025, đa số cán bộ lãnh đạo, quản lý đánh giá khá tốt việc cán bộ, đảng viên tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, riêng nội dung “nắm vững quy chế, quy định có 58,1% đánh giá “Tốt”, chỉ 0,5% đánh giá “Không đạt”; 52% đội ngũ công chức, viên chức đánh giá “Tốt” và 22,9% đánh giá “Rất tốt”⁽¹⁾. Kết quả này cho thấy mức độ nhận thức và thực hiện quy chế, quy định của cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu ở mức cao. Đây chính là kết quả quan trọng giúp cán bộ, đảng viên tự tu dưỡng và tự giác phòng, chống suy thoái. Bên cạnh đó, “việc quán triệt, phổ biến, tuyên truyền các văn bản của Đảng, các cấp ủy đảng về phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của đội ngũ cán bộ, đảng viên được đa số người dân đánh giá cao, “với 38,9% ý kiến được hỏi đánh giá “Tốt” và 22,3% đánh giá “Rất tốt”. Việc xây dựng chương trình, kế hoạch phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên cũng được ghi nhận khá tốt, với 37,6% đội ngũ công chức, viên chức đánh giá “Tốt” và 20,4% đánh giá “Rất tốt”⁽²⁾.

Tuy nhiên, dù đạt nhiều kết quả tích cực, nhưng cần thẳng thắn nhìn nhận rằng, vẫn còn một bộ phận nhỏ cán bộ, đảng viên chưa nắm vững hoặc không tuân thủ nghiêm túc các quy định của Đảng, không chuyển hóa thành hành động cụ thể. Theo kết quả điều tra khảo sát đối tượng cán bộ, công chức, viên chức, vẫn có “10,9% đánh giá “Đạt” và 11% đánh giá “Khá””⁽³⁾, cho thấy một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa thực sự nắm vững các quy định của Đảng, Nhà nước. Việc nắm vững quy chế, quy định cũng chỉ được 23 người lựa chọn (chiếm 2,9%) và 1,9% người dân đánh giá không đạt về việc nắm vững quy chế, quy định của Đảng, Nhà nước⁽⁴⁾. Điều này khẳng định nhiều cán bộ, đảng viên chưa thật sự coi việc tuân thủ pháp luật, quy định nội bộ như một phương thức phòng ngừa sai phạm đạo đức, chính trị. Như vậy, từ thực tiễn cho thấy, bên cạnh những hạn chế nhất định thì đa số cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu nhận thức sâu sắc về trách nhiệm tự phòng, chống suy thoái. Trong đó, việc tuân thủ, nắm vững quy định của Đảng, Nhà nước được đội ngũ cán bộ, đảng viên rất chú trọng thực hiện.

Thứ hai, đa số cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã tự soi, tự sửa

Thời gian qua, đa số cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu thực hiện tốt việc tự soi, tự sửa trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Đây là dấu hiệu tích cực cho thấy tính tự giác, tinh thần trách nhiệm, bản lĩnh chính trị, đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên đã được nâng lên rõ rệt, góp phần quan trọng vào việc củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng và chính quyền các cấp. Việc tự soi, tự sửa đã trở thành nội dung trọng tâm, xuyên suốt, phản ánh sự chuyển biến từ nhận thức đến hành động, từ hình thức sang thực chất trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Quá trình tự soi, tự sửa không chỉ dừng lại ở hình thức kiểm điểm định kỳ, mà đã và đang là cơ chế kiểm soát quyền lực,

tự điều chỉnh hành vi chính trị, đạo đức, lối sống của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Theo kết quả điều tra khảo sát, “19,1% đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý xác định, tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống phải thông qua tự soi, tự sửa”⁽⁵⁾. Đây là biện pháp hữu hiệu để mỗi cán bộ lãnh đạo, quản lý tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Do đó, đa số cán bộ lãnh đạo, quản lý đánh giá khá tốt việc tự soi, tự sửa của cán bộ, đảng viên, kết quả có tới “57,7% ý kiến đánh giá “Tốt” và chỉ 0,5% đánh giá “Không đạt”. Điều này khẳng định rằng, công tác tự soi, tự sửa được cán bộ, đảng viên thực hiện tốt trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống”⁽⁶⁾.

Bên cạnh đó, đa số người dân cũng cho rằng, “việc tự soi, tự sửa của cán bộ, đảng viên trong tự phòng, chống suy thoái được thực hiện khá tốt với 36,9% ý kiến của người dân đánh giá “Tốt””⁽⁷⁾. Riêng đội ngũ cán bộ công chức, viên chức đánh giá cao nhất việc tự soi, tự sửa của cán bộ, đảng viên, với “52,5% đánh giá “Tốt” và 19% đánh giá “Rất tốt””⁽⁸⁾. Đây là minh chứng rõ nhất khẳng định, cán bộ, đảng viên đặc biệt chú trọng đến vấn đề tự soi, tự sửa trong việc tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống.

Bên cạnh những kết quả đạt được, vẫn còn một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa thực sự coi trọng việc tự soi, tự sửa, còn biểu hiện né tránh, hình thức, thiếu quyết liệt trong sửa chữa khuyết điểm, chưa thực sự chủ động trong tự phê bình và sửa đổi. Cụ thể, theo kết quả đánh giá, có tới “11,4% đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức đánh giá “Đạt” và 5,7% người dân đánh giá “Không đạt””⁽⁹⁾. Như vậy, trong giai đoạn tiếp theo, để việc tự soi, tự sửa thực sự trở thành động lực trong mỗi cán bộ, đảng viên phải tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức kiểm điểm, gắn với kết quả thực hiện nhiệm vụ chính trị, lấy kết quả tự soi, tự sửa làm tiêu

chỉ đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của cán bộ, đảng viên hằng năm và phải bảo đảm tính thực chất, công tâm, khách quan.

Thứ ba, đa số cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã thực hiện tốt trách nhiệm giáo dục, rèn luyện

Đa số cán bộ, đảng viên đã nghiêm túc thực hiện trách nhiệm giáo dục và rèn luyện, thể hiện qua việc nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, triển khai học tập các chỉ thị, nghị quyết và tích cực tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn lý luận chính trị. Theo kết quả khảo sát, đa số cán bộ, đảng viên được đánh giá thực hiện tốt trách nhiệm giáo dục, rèn luyện. Cụ thể, đối với nội dung giáo dục, rèn luyện có 40,1% đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý đánh giá thực hiện tốt, chỉ 3,2% đánh giá “Không đạt”; 54,3% đội ngũ công chức, viên chức đánh giá “Tốt”, 21,8% đánh giá “Rất tốt” và chỉ 0,5% đánh giá “Không đạt”⁽¹⁰⁾. Kết quả này thể hiện sự tích cực trong việc tự rèn luyện và nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Điều vậy, bên cạnh mặt tích cực, vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định, một số cán bộ, đảng viên chưa thực sự chuyên hóa nhận thức thành hành động; còn hình thức trong sinh hoạt chi bộ và trong tự phê bình, nội dung phê bình chưa thẳng thắn, ít gắn với khuyết điểm cụ thể; chất lượng học tập, bồi dưỡng chưa hiệu quả, không ít cán bộ, đảng viên tham gia theo chỉ tiêu, mà không chuyên hóa kiến thức thành hành động, việc gắn kết kết quả rèn luyện với tiêu chí đánh giá, bổ nhiệm và khen thưởng chưa đủ mạnh, khiến động lực tự rèn luyện, giáo dục của một số cán bộ, đảng viên chưa bền vững,...

Thứ tư, đa số cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã thực hiện tốt trách nhiệm nêu gương

Quán triệt quan điểm của Đảng, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã cụ thể hóa và triển khai các quy định của Trung ương thành nhiều quy định, chương trình hành động, kế hoạch cụ thể, phân công trách nhiệm rõ ràng, gắn

nêu gương với đánh giá, xếp loại tổ chức đảng và đảng viên hằng năm. Cụ thể, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Quy định số 30-QĐi/TU ngày 18/01/2019 “về trách nhiệm nêu gương của cán bộ đảng viên, trước hết là Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh”, quy định trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy trong việc tiếp dân, đối thoại trực tiếp với dân và xử lý, giải quyết những phản ánh, kiến nghị, khiếu nại, tố cáo của nhân dân; Quy định số 08-QĐi/TU ngày 10/8/2017 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tổ chức ký cam kết “về xử lý trách nhiệm đối với người đứng đầu, cấp phó của người đứng đầu cơ quan, đơn vị thuộc diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý” trong thực hiện chức trách nhiệm vụ được giao. Kết quả đã có 247/247 đồng chí là người đứng đầu, cấp phó của người đứng đầu cơ quan, đơn vị thuộc diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý đã ký cam kết với Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện trách nhiệm nêu gương⁽¹¹⁾. Vì vậy, có thể khẳng định, việc thực hiện trách nhiệm nêu gương đã được đưa vào quy định cụ thể, gắn với công tác kiểm tra, giám sát và đánh giá cán bộ để tạo động lực và khuôn khổ cho hành động chuẩn mực trong đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Thời gian qua, cán bộ, đảng viên, đặc biệt là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, cơ quan, đơn vị đã và đang thực hiện tốt trách nhiệm nêu gương trong công việc và trong rèn luyện đạo đức, lối sống. Kết quả điều tra khảo sát cho thấy, việc thực hiện trách nhiệm nêu gương trong tự phòng, chống suy thoái của cán bộ, đảng viên đạt mức tốt và rất tốt. Cụ thể, có tới “55% cán bộ công chức, viên chức đánh giá “Tốt” và 20,9% đánh giá “Rất tốt”; 38,9% người dân đánh giá thực hiện tốt; 55,9% cán bộ lãnh đạo, quản lý đánh giá thực hiện tốt và chỉ 0,5% đánh giá “Không đạt”; 16% bản thân cán bộ lãnh đạo, quản lý khẳng định phải thực hiện nghiêm trách nhiệm nêu gương để cán bộ, đảng viên tự phòng, chống suy thoái”⁽¹²⁾.

Tuy nhiên, còn một bộ phận nhỏ cán bộ, đảng viên chưa thực sự nhận thức đầy đủ về trách nhiệm nêu gương, còn biểu hiện hình thức, làm theo phong trào, chưa gắn việc nêu gương với việc tự rèn luyện, tu dưỡng hằng ngày. Trong một số trường hợp, trách nhiệm nêu gương chưa đi đôi với kết quả thực hiện nhiệm vụ, thậm chí có hiện tượng nói không đi đôi với làm, nói nhiều làm ít, nói mà không làm. Kết quả khảo sát chỉ ra rằng, “9,5% cán bộ công chức, viên chức đánh giá “Đạt”; 0,6% người dân đánh giá “Không đạt”; 0,5% cán bộ lãnh đạo, quản lý đánh giá “Không đạt”. Điều này cho thấy, vẫn còn một số cán bộ, đảng viên chưa đáp ứng kỳ vọng về tinh tiên phong, gương mẫu⁽¹³⁾. Do đó, trong thời gian tới, để khắc phục hạn chế, lan tỏa kết quả tốt, biến thành động lực quan trọng đội ngũ cán bộ, đảng viên cần đổi mới nội dung, phương pháp nêu gương, kiên định nguyên tắc và tăng cường thực chất trong kiểm tra, giám sát trách nhiệm nêu gương,...

Nguyên nhân suy thoái có cả khách quan và chủ quan. Bên cạnh những yếu tố khách quan về sự tác động của cơ chế thị trường, hội nhập quốc tế, đổi mới kinh tế, xã hội đặt ra những thách thức mới đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên, thì yếu tố chủ quan từ một bộ phận cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu chưa phát huy hết trách nhiệm, chưa tiên phong, gương mẫu, suy giảm ý chí, ý thức trách nhiệm, buông lỏng kỷ luật, kỷ cương, công tác giáo dục chưa sát thực, thiếu hấp dẫn,... là những nguyên nhân chính dẫn đến tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống.

3. Giải pháp thực hiện tốt trách nhiệm của cán bộ, đảng viên ở Thành phố Hồ Chí Minh trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống

Để cán bộ, đảng viên ở Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện tốt trách nhiệm trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống đạt hiệu quả thiết thực trong thực tiễn, trọng tâm phải nằm ở yếu

tố tự giác và tinh thần trách nhiệm của mỗi cán bộ, đảng viên, từ đó tạo chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức và hành động. Xuất phát từ nội hàm này, việc thực hiện đồng bộ các giải pháp sau có ý nghĩa hết sức quan trọng và cần thiết.

Một là, phát huy tinh thần tự tu dưỡng, rèn luyện của cán bộ, đảng viên

Tự tu dưỡng, rèn luyện là giải pháp có ý nghĩa quyết định để mỗi cán bộ, đảng viên tự phòng, chống suy thoái từ bên trong. Chính sự sáp nhập tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu và tỉnh Bình Dương vào Thành phố Hồ Chí Minh đòi hỏi đội ngũ cán bộ, đảng viên phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, tác phong chuyên nghiệp, trách nhiệm cao và khả năng thích ứng với nhiệm vụ chính trị mới. Do đó, giải pháp phát huy vai trò tự giáo dục, rèn luyện, tu dưỡng của cán bộ, đảng viên được đánh giá là cao nhất, quan trọng nhất, với “30,7% người dân nhấn mạnh, cần thiết phải phát huy vai trò của ý thức tự rèn luyện trong việc nâng cao bản lĩnh chính trị, đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên”⁽¹⁴⁾; 660 lượt ý kiến (chiếm 23,7%) đội ngũ công chức, viên chức xác định “tự giác giáo dục, rèn luyện, tu dưỡng là giải pháp được lựa chọn nhiều nhất”⁽¹⁵⁾. Điều đó cho thấy, yêu cầu tự thân đối với mỗi cán bộ, đảng viên trong bối cảnh mới là phải không ngừng hoàn thiện bản thân về bản lĩnh chính trị, đạo đức và năng lực công tác, chứ không chỉ trông chờ vào sự nhắc nhở, quản lý từ tổ chức. Việc triển khai giải pháp cần được thực hiện trên tinh thần tự giáo dục, rèn luyện, tu dưỡng và phải xác định đây là trách nhiệm chính trị, là biểu hiện phẩm chất đạo đức, là quá trình tự hoàn thiện suốt đời, là trách nhiệm bên trong của mỗi cán bộ, đảng viên để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ, tiêu chuẩn cao, áp lực lớn từ việc sáp nhập với Thành phố Hồ Chí Minh.

Để thực hiện hiệu quả giải pháp này, cán bộ, đảng viên cần chủ động xây dựng kế hoạch tu dưỡng, rèn luyện, trong đó xác định rõ các mục tiêu cụ thể về: (1) Nâng cao nhận

thức lý luận chính trị; (2) Rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống; (3) Hoàn thiện phong cách, tác phong công tác; (4) Nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng thực thi công vụ; Cán bộ, đảng viên phải chủ động học tập đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh mới.

Hai là, cán bộ, đảng viên phải thực hiện tự soi, tự sửa

Tự soi, tự sửa là cơ chế kiểm soát nội tâm giúp cán bộ, đảng viên nhận diện và loại bỏ những biểu hiện suy thoái ngay từ khi mới manh nha. Trong điều kiện có sự thay đổi về không gian làm việc, tiêu chuẩn phục vụ và áp lực công việc, cán bộ, đảng viên phải nâng cao năng lực, giữ vững bản lĩnh chính trị và chuẩn mực đạo đức để không bị “tụt hậu” trước yêu cầu mới. Thực tế khảo sát cho thấy, “24,8% người dân cho rằng cán bộ, đảng viên cần tiếp tục thực hiện tốt nội dung tự soi, tự sửa và phải gắn với các cơ chế tự kiểm điểm, tự điều chỉnh để kịp thời nhận diện và khắc phục những biểu hiện suy thoái”⁽¹⁶⁾. Đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức lại cho rằng: “Nội dung tự tu dưỡng, tự soi, tự sửa được lựa chọn cao nhất với 50 người chiếm 6,3%”⁽¹⁷⁾. Rõ ràng, điều này đã phản ánh trình độ nhận thức của một bộ phận cán bộ, đảng viên về vai trò quan trọng của việc tự giác tự soi, tự sửa.

Chính vì vậy, để thực hiện hiệu quả giải pháp này, mỗi cán bộ, đảng viên phải căn cứ vào chuẩn mực đạo đức cách mạng. Quá trình tự soi, tự sửa phải diễn ra thường xuyên, liên tục, gắn chặt với các hoạt động công tác và sinh hoạt đảng, nhằm bảo đảm mỗi cán bộ, đảng viên luôn giữ được phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng và thái độ phục vụ nhân dân. Khi tự soi sâu sắc và tự sửa nghiêm túc trở thành thói quen, cán bộ, đảng viên sẽ xây dựng được cơ chế tự bảo vệ hữu hiệu trước những tác động tiêu cực của môi trường xã hội, đồng thời tạo nền tảng vững chắc để hoàn thiện nhân cách và nâng cao năng lực công tác trong tình hình mới.

Ba là, phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên trong phòng, chống suy thoái

Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên cần là yêu cầu có tính nguyên tắc và có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong bối cảnh hiện nay, khi các yếu tố tác động từ kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế và không gian mạng đang làm gia tăng nguy cơ suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Việc thực hiện trách nhiệm nêu gương là một trong những phương thức hữu hiệu nhất để khắc phục biểu hiện suy thoái từ sớm, từ xa, tạo sức lan tỏa tích cực và góp phần củng cố niềm tin của nhân dân đối với tổ chức đảng và hệ thống chính trị.

Để phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, cần cụ thể hóa nội dung trách nhiệm nêu gương về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và phong cách làm việc. Mỗi cán bộ, đảng viên phải kiên định với mục tiêu lý tưởng của Đảng, nâng cao nhận thức chính trị, tinh thần học tập, nghiên cứu lý luận và khả năng nhận diện, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch. Đồng thời, phải giữ vững chuẩn mực đạo đức, liêm chính, đặt lợi ích chung lên trên lợi ích riêng, chống chủ nghĩa cá nhân và thực hành lối sống giản dị, khiêm tốn. Thực hành chuẩn mực trong lối sống và các mối quan hệ xã hội, có tinh thần trách nhiệm trong công tác, tác phong khoa học, công tâm, khách quan, không để xảy ra tiêu cực hay những nhiễu loạn nhân dân.

Bên cạnh việc cụ thể hóa nội dung, mỗi cán bộ, đảng viên phải đa dạng hóa phương thức nêu gương. Nêu gương bằng hành động trực tiếp là phương thức cơ bản, thể hiện ở việc cán bộ, đảng viên chủ động đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ, sẵn sàng nhận phần khó về mình, làm việc khoa học, nói ít làm nhiều, lấy kết quả thực tiễn để chứng minh tinh thần trách nhiệm. Nêu gương bằng sự tự giác chấp hành pháp luật và kỷ luật của

Đảng thể hiện qua lối sống chuẩn mực, ý thức giữ gìn hình ảnh của người đảng viên trong cả không gian đời thực và không gian số. Nêu gương thái độ và phong cách ứng xử được thể hiện qua tinh thần tôn trọng nhân dân, lắng nghe ý kiến phản ánh, ứng xử văn hóa trong cơ quan, đơn vị và trong cộng đồng. Trong điều kiện hiện nay, việc nêu gương còn đòi hỏi cán bộ, đảng viên thể hiện khả năng tự phê bình và phê bình một cách thẳng thắn, chân thành, dám thừa nhận khuyết điểm và kiên quyết sửa chữa. Ngoài ra, nêu gương thông qua năng lực chuyên môn, tác phong nghề nghiệp, hiệu quả công tác cũng là phương thức quan trọng, góp phần tạo dựng niềm tin và ảnh hưởng tích cực trong đội ngũ cũng như trong xã hội. Khi các phương thức nêu gương được triển khai đa dạng, phù hợp với điều kiện cụ thể của từng cán bộ, đảng viên, trách nhiệm nêu gương sẽ trở thành động lực nội sinh, tạo sức lan tỏa và góp phần quan trọng trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức và lối sống của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Như vậy, trong bối cảnh sáp nhập, mỗi cán bộ, đảng viên phải nêu cao tinh thần tiên phong, gương mẫu; nói đi đôi với làm; hành động đúng đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; có lối sống giản dị, trong sạch, tận tụy vì dân. Chủ động tự học, nghiên cứu, cập nhật kiến thức mới để kịp thời đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của Thành phố Hồ Chí Minh. Xây dựng nội dung và tiêu chí nêu gương thành các chương trình, kế hoạch cụ thể phù hợp với nhiệm vụ được

giao và với từng cơ quan, đơn vị. Đây sẽ là căn cứ để cấp ủy kiểm tra, giám sát và là cơ sở để người dân đánh giá mức độ hoàn thành trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên.

Tóm lại, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (nay là Thành phố Hồ Chí Minh) trong tự phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống không chỉ là yêu cầu tất yếu, mà còn là nhiệm vụ chính trị quan trọng. Việc thực hiện hiệu quả các giải pháp nhằm thực hiện tốt trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong tự phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống sẽ góp phần quan trọng vào xây dựng Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh trong sạch, vững mạnh, đội ngũ cán bộ, đảng viên ngày càng phát huy được tinh thần trách nhiệm, vai trò tiên phong, gương mẫu, ý thức tự soi, tự sửa, tự giáo dục, rèn luyện, tu dưỡng đáp ứng yêu cầu trong kỷ nguyên phát triển mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam □

(1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (12), (13), (14), (15), (16), (17) Trường Chính trị tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, *Báo cáo phân tích kết quả điều tra “Phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên ở tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu giai đoạn hiện nay*, tháng 3/2025

⁽¹¹⁾ Báo cáo số 209-BC/TU ngày 20/01/2022 của Tỉnh ủy Bà Rịa - Vũng Tàu “về tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 5, khóa X về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động của hệ thống chính trị”